

Sbírka Jana Horského (2)

Motorpal n.p. Jihlava - otisky na celistvostech

Část 1 - otisky Francotyp - éra 17. 1. 1953 - 25. 10.1987 (přibližná data s možnou + - tolerancí)

Dovoluji si přidat k ilustracím a přehledu sběratele několik poznámek. jde spíše o pohled nezávislého pozorovatele. Poznámky jsou jen doplňkem, neboť autorovy popisky jsou naprosto přesné a ve shodě s přijatou sběratelskou terminologií a přehledem zkratk (přijatými sekci otisků výplatních strojů KPHC SČSF v roce 1976). Otisky mají ucházející kvalitu (až na cenný první otisk), který má svou historickou a dokumentující hodnotu. Těchto otisků není moc. Navíc v té době se na kvalitu otisků moc nedbalo.

Výplatní otisky na celistvostech tvoří správnou hlavní náplň sbírky (či exponátu). Celistvost jako jedinečný nosič informací poskytne ucelený pohled na výplatní otisk a dokresluje dobu, kdy výplatní otisk vyplácel zásilky. Na doprovodných údajích dokresluje řadu vzniklých skutečností spojených s odesláním (či přijetím) zásilky. Ukázka ze sbírky Jana Horského to věrohodně činí.

První část ukázky přibližuje začátky vyplácení výplatním strojem u uživatele Motorpal n. p. v Jihlavě.

Stroj Francotyp s pětimístnou výplatní hodnotou, která vydržela až do konce 80. let (!) začal vyplácet zásilky pravděpodobně 17. 1. 1953. Tento stroj byl nahrazen postálkou od 26. 10. 8 (datum expedice či připravenosti na cestu k uživateli 28. 10. 8. Stroj Francotyp vydržel vyplácet dlouhých 24 let.

Otisk je sběratelsky FR8 - h - 5m (ov) - 2km, později po odstranění čísla počítadla FR 8 - 0 - 5m (ov) - 2km. Dohlédací pošta JIHLAVA 1, později 586 01 JIHLAVA 1.

Co nám zobrazených šest celistvostí s otisky MOTORPALu n. p. v Jihlavě přibližuje?

Hned první celistvost je z období měnové reformy, cenný artefakt (15. 6. 1953)

Druhá celistvost s datem 12. 6. 57 již byla vyplacena otiskem po odstranění číslic počítadla, označení bylo posunoto výše.

Třetí otisk je na ústřižku. Otisk dokumentuje změnu v poštovníctví - v denním razítku vidíme PSČ, došlo i ke změně označení uživatele - nově s podnikovým PSČ, které bylo uživateli přiřazeno. Bylo nutno vytvořit nové denní razítko, což se stalo. Jedná se o dokumentující skutečnost, že, pokud není celistvost, si musíme vystačit s ústřižkem. To by nemělo ale sběratele uskopojit a měl by se pít po originálním červeném otisku, dokud není ještě pozdě

.....

Čtvrtá a pátá celistvost zobrazuje příležitostný otisk k 30. výročí existence subjektu. Správně jsou zařazeny hned dvě celistvosti se stejným otiskem. Výročí se veřejně ukazovalo několik let, nejen v roce kulatého výročí. Dvě celistvosti s daty 21. 10. 76 a 17. 8. 79. Jde vlastně o kombinaci příležitostného a mimo roky výročí i propagačního otisku. Příležitostné označení bylo ve stroji 4 roky a cca 2 měsíce. U otisků v roce 1976 a dále bylo nutno vsadit nový číselník z důvodů, že předchozí se datově vyčerpal. Vročení se odlišuje vyššími číslicemi než ostatní složky data.

Třetí strana výběru poskytuje pohled na osmdesátá léta. Šipky ukazují na rozdílné číslice data, které bylo vyměněno. Došlo i k určitému sklopení můstků při manipulaci. Otisky mají na první pohled rozdílnou velikost. To nám nesmí pomýlit, že se jedná i o výměnu štočků.

Autor ukázek ze sbírky níže je Jan Horský.

Motorpal akciová společnost se sídlem v Jihlavě.

vyrábí vstříkovací zařízení

V září 1946 byl v Jihlavě zřízen pobočný závod národního podniku PAL České Budějovice. Vyráběla se zde vstříkovací zařízení pro motory. Společnost sídlila ve Starých Horách v budovách továrny, kde se během druhé světové války vyráběly letecké motory BMW. Jihlavská pobočka se roku 1949 osamostatnila a od 1. ledna 1950 změnila název na **MOTORPAL JIHLAVA**, národní podnik.

V roce 1953 začala společnost Motorpal Jihlava používat pro podnikovou korespondenci výplatní stroj Frankotyp. V následujícím přehledu je zachycen vývoj změn otisků výplatního stroje v důsledku organizačních změn, kterými Motorpal prochází od roku 1953.

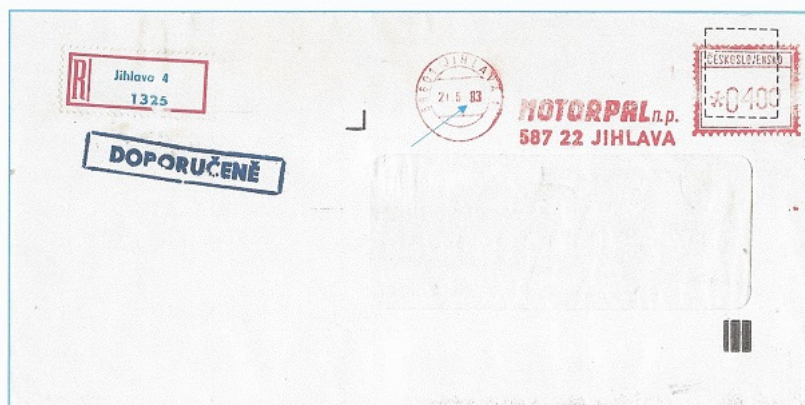
Nejstarší záznam otisku výplatního stroje Frankotyp FR 8-H-5M doložený na podatelně Motorpalu byl 17. 1. 1953

Dopis odeslán v období měnové reformy dne 15. 6. 1953

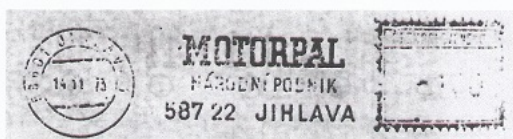
Změna otisku výplatního stroje, bez pořadového čísla, posun štočku oprávněného uživatele (dále jen OOU) nahoru. Dopis odeslán dne 12. 6. 1957

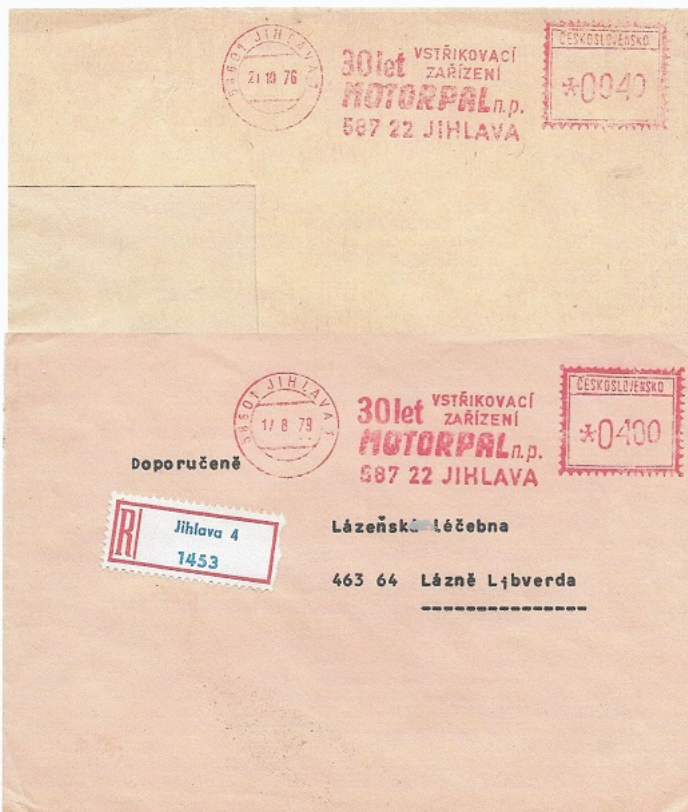
Úprava štočku OOU, odstraněn příležitostný nápis, použití -6/80-6/83-
v denním razítku úzké číslice vnočení

Změna číslice vnočení v DR, širší a menší číslice, použití -10/83-1/88-

Otisk ze dne 14.11 1973, změna dohlédací pošty Jihlava 1, změna denního razítka (dále jen DR), razítko s PSČ, změna OOU

Dopisy s příležitostným štočkem OOU k 30 letům Motorpalu.
štoček používán -4/76-10. 6. 1980

Pokračování příště - číst 2 - 2 se bude týkat éry výplatního stroje Postalia.